**Hals & Hoved**
Tænder

Mange sygdomme i mundhulen og tandkødet kan forårsages af kviksølv

# Kviksølv: Forgiftning fra tænderne

Kviksølv er et ekstremt skadeligt tungmetal, som vi alle bliver udsat for hele livet igennem. Det er formentlig en af de største grundårsager til de fleste kroniske sygdomme og for tidlig død. Det er derfor også på høje tid, at brugen af kviksølv om få år vil blive helt forbudt på verdensplan. Desværre har alt for mange mærket konsekvensen af at putte det i munden.

Af: **Carsten Vagn-Hansen, Læge og sundhedskonsulent** Foto: **Colourbox**

Selvom vi er på vej til at afskaffe brugen af kviksølv, vil der fortsat være en stor forurening med stoffet i søer, åer og havene fra kulkraftværker, krematorier og flere slags produktioner, blandt andet af kosmetik. De fleste af os har også fra barndommen fået anbragt kviksølv og andre metaller i tænderne i form af amalgam, der fejlagtigt kaldes "sølvplomber" – og nu regnes for den største kilde til forgiftning med kviksølv.

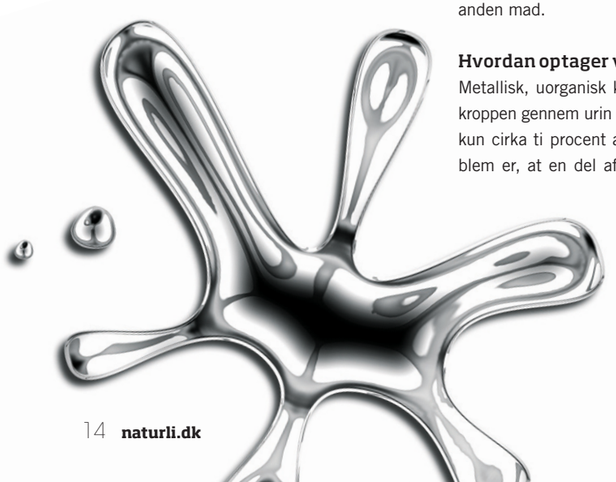

Allerede for 180 år siden, da man begyndte at anvende amalgam, vidste man godt, at det var giftigt og skadeligt, men da det var billigt og let at bruge, fortsatte man med det. Mange får også kviksølv i sig fra fed fisk og fra vacciner, der bortset fra børnevaccinerne indeholder det kviksølvholdige thimerosal. WHO har konkluderet, at det daglige indtag af kviksølv fra amalgam-fyldninger overstiger det samlede daglige indtag af kviksølv fra luft, vand, fisk og anden mad.

### Hvordan optager vi kviksølv?

Metallisk, uorganisk kviksølv fjernes hurtigt fra kroppen gennem urin og afføring, og der optages kun cirka ti procent af det. Men det store problem er, at en del af det hurtigt omdannes til det meget giftige methylkviksølv, der er mindst 100 gange giftigere end metallisk kviksølv og langt giftigere end arsenik, bly og cadmium. Omdannelsen sker blandt andet ved hjælp af bakterier i mundhulen og tarmene, og dampene af methylkviksølv optages gennem slimhinderne i munden, tarmen og kan gå direkte ind i hjernen gennem næseslimhinden, langs lugtenerverne i toppen af næsehulen og gennem sibenet (knogle øverst i næsen, red.). Kviksølvdampene kan også optages gennem returårerne (venerne) i næsehulen og direkte til hjernen.

Blod-hjerne-barrieren vil normalt beskytte mod overgang af giftige stoffer fra blodet til hjernen, men forskellige ting, som f.eks. kviksølv, vibrationer, organiske opløsningsmidler, mangel på visse vitaminer og brug af mobiltelefoner, vil kunne skade blod-hjernebarrieren og give adgang for kviksølvet, som så lejrer sig i hjernecellernes fedt. 60 pct. af hjernen består af fedt. I studier af hjerner fra døde mennesker har man påvist, at mængden af kviksølv i hjernen svarer til antallet og overfladen af amalgam-fyldninger i tænderne.

Man kan ikke regne med målinger af kviksølv i blodet og urinen, da disse væsker blot transporterer kviksølvet fra de steder, hvor det optages, til de organer, hvor det ophobes, fordi disse organer i særlig grad er modtagelige for tungmetallet. Kviksølvet bindes i særlig grad til fedtpartiklerne og til svovlholdige æggehvidestoffer (proteiner). Både methylkviksølv og det metalliske kviksølv er fedtopløseligt og går over blod-hjerne barrieren til hjernen, gennem moderkagen til fosteret og med mælken over til barnet. Fostret kan tage ubodelig skade under dannelsen af hjernevæv og nervevæv, og barnet kan senere bliver udviklingshæmmet, læseretarderet og mindre intelligent ved udsættelse for kviksølv.

Amalgam indeholder ikke kun kviksølv, men også andre tungmetaller som f.eks. kobber, sølv og tin. Samspillet mellem metallerne forstærker deres giftighed betydeligt. Kviksølv (thimerosal) og aluminium-forbindelser i vacciner kan også være med til at forgifte hjernen og medføre sygdomme som autisme og med tiden Alzheimers demens. Ifølge WHO findes der ingen mindste grænse for farligheden af kviksølv. >

Mængden af kvik-sølv i hjernen svarer til antallet og overfladen af amalgam-fyldninger i tænderne.

"Udskillelsen kan øges ved hjælp af store doser af C-vitamin, især hvis det gives direkte i blodet."

Med radioaktiv kemi har man fundet, at kviksølv fra amalgam i tandplomberne spreder sig i kroppen. Man har bl.a. plomberet tænderne på et får med i alt 12 plomber, der indeholdt 50 pct. radioaktivt kviksølv. 29 dage efter blev fåret dræbt, tænderne fjernet og kroppen scannet. Der var især i leveren, mave-tarmkanalen og nyrerne tydelig ophobning af det radioaktive kviksølv.

**Symptomer på kviksølvforgiftning**

Kviksølvforgiftning kan være en mulig årsag eller medvirkende årsag til mange kroniske sygdomme, f.eks. allergier, led- og muskelsmerter, forhøjet blodtryk og hjerteproblemer, Parkinsons sygdom, Alzheimers demens og autoimmune sygdomme som f.eks. dissemineret sklerose, kronisk træthedssyndrom, hovedpine og svimmelhed. Der kan også komme depression, angst, dårlig hukommelse og koncentrationsevne. Aldringen kan fremmes væsentligt. Kviksølv er en meget kraftig hæmmer af mange livsvigtige enzymer i kroppen, især svovlholdige enzymer, hvor enzymernes funktion bliver blokeret, og der bliver dannet giftige nedbrydningsstoffer. Svovl er vigtigt i enzymer, hormoner, nervevæv og de røde blodlegemer.

Kviksølv kan ødelægge celler ved at angribe cellernes "kraftværker" (mitokondrierne) og få cellerne til at begå selvmord. Det kan blandt andet også få de vigtige T-lymfocytter til at begå selvmord gennem det, der kaldes oxidativt stress, hvor skadelige frie iltradikaler, som dannes under iltens omsætning i kroppen, angriber cellernes "kraftværker", mitokondrierne. Det går blandt andet ud over immunforsvaret, hvis man ikke har nok af de vigtige antioxidanter i blodet, bl.a. C-vitamin og E-vitamin, glutathion samt selen. Disse skadelige virkninger af kviksølv kan f.eks. føre til sukkersyge (diabetes) ved at medføre celledød i de celleøer, der producerer insulin i bugspytkirtlen.

Kviksølv påvirker også de hormondannende kirtler og hormonbalancen, hvilket påvirker frugtbarheden og børnene, der kan udvikle neuropsykiatriske forstyrrelser som f.eks. autisme, læseforstyrrelser, ADHD, Tourettes syndrom, epilepsi, skizofreni mm. Mange sygdomme i mundhulen og tandkødet kan forårsages af kviksølv. For eksempel paradentose (betændt tandkød), ømme tænder, metalsmag i munden, mundsår, dårlig ånde, irriteret hals, og lichen planus/ruber (hvide pletter i mundslimhinden, der kan udvikle sig til kræft senere).

Udvikler man allergi over for kviksølv, forværres dets sygdomsfremkaldende virkninger. Dette kan undersøges ved en MELISA test på en blodprøve, der sendes til udlandet. Se på www.melisa.org. Her kan man også undersøge for allergi mod andre metaller. I tandfyldninger er der også sølv, kobber eller tin, zink og små mængder af andre metaller.

**Forebyggelse af kviksølvforgiftning?**

Orthomolekylære tandlæger kan måle kviksølvdampe med særligt udstyr, og ved hjælp af stoffet Dimaval kan man registrere øget udskillelse af kviksølv med urinen. Skal amalgam fjernes, skal det gøres med en særlig teknik og af tandlæger med erfaring og viden om dette (ortomolekylære tandlæger), og der skal samtidig gives store mængder antioxidanter samt stoffet Dimaval (DMPS), der hjælper til at frigøre, kelere og udskille kviksølvet. Evt. kan der gives infusion af en stor dosis C-vitamin direkte i blodet hos en ortomolekylær læge samme dag, som fjernelsen af amalgam foregår, og i tiden efter. Det forøger mulighederne for, at symptomerne forsvinder hurtigere.

Svovlholdig mad, æg og grønsager, samt alfa-liponsyre, der er et kraftigt antioxidant, hjælper til. Fjernes amalgam som ved almindelig tandbehandling, frigives der store mængder kviksølvdampe, der forgifter både patienten og tandlægen og dennes klinikassistent. Det medfører, at symptomerne på kviksølvforgiftning forværres kraftigt.

En anden mulighed for afgiftning er at bruge et zeolitpræparat. Zeoliter er hyppigt forekommende mineraler, der kan bytte deres Na, K og H- ioner ud med tungmetaller, altså afgifte. Der bruges tonsvis til afkalkning af vand. Der findes studier, der viser, at de binder, kelaterer kviksølv, bly m.v. i kroppen og fjerner andre gifte. Zeolit er et godt antioxidant, da det neutraliserer de skadelige frie iltradikaler, som dannes under iltens omsætning i kroppen. Det hæmmer inflammation. Det anbefales at tage en kur med Zeolit pulver i mindst 90 dage. Dosis er 1 teskefuld i et glas vand en halv time før et måltid, 2-3 gange dagligt. Zeolit pulver kan blandt andet købes på www.lindogfriedstrup.dk.

Kviksølv udskilles uhyre langsomt, men udskillelsen kan øges ved hjælp af store doser af C-vitamin, især hvis det gives direkte i blodet. Chlorella fra alger og glukonsyre og glukuronsyre fra f.eks. Kombucha kan også medvirke til øget udskillelse af kviksølv. Da der frigives kviksølv fra depoterne, kan symptomerne på forgiftning med kviksølv forbigående forværres.

Læs også om selen og dets udrensende virkning i artiklen på side 18.

Man kan undre sig over, at reglerne for tandlægers arbejde påbyder, at fjernede tænder med amalgam omgående skal anbringes under vand i en beholder, mens mange tandlæger stadig synes, at det er uskadeligt i tænderne. ●